

Klein Brussels erfgoed : *hoe opwaarderen bij renovatie?*

Tweetalig seminarie (met simultaanvertaling)

Bruxelles, 10 oktober 2025

Auditorium van de hoofdzetel van Leefmilieu Brussel

Thurn & Taxis – Havenlaan 86c/3000, 1000 Brussel

Brussel staat vol opmerkelijke gebouwen die het verdienen om behouden te worden. Het historisch belang schuilt in hun architectuur en in de gebruikte materialen die hen tot kleinschalig erfgoed maken, met aan de binnenzijde bijvoorbeeld lijstwerk, houten vloeren, schouwen, trappen, gewelven of muurschilderingen; of aan de buitenzijde: smeed- of pleisterwerk, natuursteen, schrijnwerk, decoratieve elementen, kroonlijsten enz. Ook de oude technische voorzieningen (kachels, verwarmingssystemen of radiatoromkastingen) verdienen het om bewaard, gerestaureerd of gerenoveerd te worden.

Dit seminarie focust op de mogelijkheden om dit erfgoed in renovatieprojecten te valoriseren aan de hand van volgende vragen:

- Wanneer en op welke manier te behouden? Hoe kan een evenwicht gevonden worden tussen behoud, energieprestatie, technische beperkingen en kostprijs?
- Wanneer behoud in situ niet mogelijk blijkt, hoe kan men dan dit klein patrimonium valoriseren dankzij hergebruik binnen hetzelfde project of elders?
- Hoe kan men deze waardevolle elementen aanpassen voor nieuwe toepassingen en functies? Wie kan men betrekken om een goede begeleiding bij de analyse en bij de uitvoering van de werken te garanderen?

Dit seminarie biedt de gelegenheid om stil te staan bij de mogelijkheden om dit waardevol patrimonium te behouden en het te integreren in een renovatieproject. Dergelijke aanpak biedt een echte meerwaarde op zowel erfgoed- als milieuvlak.

Deelname: 50 €.

Dit seminarie kan worden ingezet als onderdeel van de permanente vorming voor architecten die zijn ingeschreven bij de Orde van Architecten, evenals voor makelaars en syndici (onder voorbehoud van acceptatie door het IPI).

Informatie over de seminars Duurzame Gebouwen:

www.leefmilieu.brussels/opleidingendubo

Inschrijvingen: [klik hier](#)

Contact: opleidingendubo@leefmilieu.brussels

Klein Brussels erfgoed : hoe opwaarderen bij renovatie?

Bruxelles, 10 oktober 2025

08h30 – Onthaal
09h00 – Introductie Jérôme Bertrand (Homegrade)
09h20 – Erfgoed in het dagelijks leven: het onmisbare gemeentelijke niveau Vincent Heymans (Stad Brussel)
09h50 – Het register van beroepen in het bouwkundig erfgoed De rol van ambachtslieden bij het behoud van het historische gebouwenbestand Jérôme Bertrand, Céline Chéron (Homegrade)
10h20 – Klein erfgoed, waakhond van ons stedelijk landschap: diagnose, culturele waarde en duurzaamheid Benoit Lemmens (450 ppm)
10h50 – Vraag-en antwoordsessie
11h10 – Koffiepauze
11h30 – Multicriteria-benadering voor de renovatie van het oud gebouwenbestand Duurzame comfortstrategieën met respect voor de erfgoedwaarde Dorothee Stiernon (UCLouvain)
12h00 – Tussen erfgoed, comfort en duurzaamheid De studie van houten ramen in het kader van het PERCHE-project Martin Prignon (Buildwise)
12h30 – Vraag-en antwoordsessie
12h50 – Lunch
13h50 – Een beslissingsboom voor koolstofarme woningrestauraties: woning Braem Filip Descamps (Daidalos Peutz)
14h20 – Atelier Stedenbouw en Erfgoed – een geïntegreerde aanpak voor een kwaliteitsvolle omgeving Manja Vanhaelen (urban.brussels)
14h50 – Vraag-en antwoordsessie
15h10 – Koffiepauze
15h30 – Benadering die het respect voor erfgoedkwaliteit koppelt aan de huidige maatschappelijke uitdagingen Cécile Mairy (Origin)
16h10 – Erfgoed van tuinvijken & energetische renovatie Jeremy Brakel (Architectures Parallèles)
16h40 – Vraag-en antwoordsessie
17h00 – Conclusie
17h15 – Einde